

forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser.

Tillægsprotokol I til Genevekonventionerne blev ratificeret af Danmark den 2. juni 1982 efter indhentelse af Folketingets samtykke. I bemærkningerne til beslutningsforslaget om ratifikationen (B 25), jf. Folketingstidende 1981-82 (2. samling), tillæg A, sp. 2782, er bl.a. anført:

»Ved ratifikationen påtager Danmark sig en folkeretlig forpligtelse til at indrette sine nationale retsregler og administrative praksis således, at de i tillægsprotokollerne opstillede krav opfyldes. Med en enkelt undtagelse (artikel 75, stk. 4) frembyder protokollernes bestemmelser ikke problemer i relation til gældende dansk ret. (...)

Spørgsmålet om en dansk ratifikation har været forelagt statsministeriet, forsvarsministeriet, industriministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, ministeriet for Grønland, justitsministeriet, undervisningsministeriet, miljøministeriet, ministeriet for kulturelle anliggender og Dansk Røde Kors, der alle har udtalt deres tilslutning til en dansk ratifikation.«

I forbindelse med ratifikationen af tillægsprotokollerne blev der taget skridt til nedsættelse af et udvalg til opfyldelse af en række administrative foranstaltninger, der var påkrævet til opfyldelse af protokollerne. Dette udvalg (»Regeringens Røde Kors-Udvalg«), hvor Udenrigsministeriet har formandskabet, har deltagelse af repræsentanter fra Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Miljøministeriet, Sundhedsministeriet, Undervisningsministeriet og Dansk Røde Kors.

Regeringens Røde Kors-Udvalg overvejede i 1997 en anbefaling om at gennemføre en undersøgelse af mulighederne for en mere effektiv retsforfølgning i Danmark af krænkelser af den humanitære folkeret. Retspraksis havde imidlertid godtgjort, at der i Danmark var den fornødne hjemmel til effektiv retsforfølgning af krigsforbrydere. På denne baggrund var det konklusionen i Regeringens Røde Kors-Udvalg, at der ikke var behov for at iværksætte en sådan undersøgelse.

For så vidt angår det af Røde Kors anførte om strafforfølgning af personer, der har begået folke­drab i udlandet, kan Justitsministeriet oplyse følgende:

Ved FN's Folke­drabskonvention fra 1948 kræfter deltagerstaterne, at folke­drab, uanset om

det begås i fredstid eller i krigstid, efter folkeretten er en forbrydelse, som de forpligter sig til at forhindre og straffe. Konventionen har næsten universel tilslutning. Deltagerstaterne i konventionen påtager sig »i overensstemmelse med deres forfatning at gennemføre den lovgivning, der er nødvendig for at sætte nærværende konventions bestemmelser i kraft og især at foreskrive effektive straffe for personer, der er skyldige i folke­drab«. Dette er for Danmarks vedkommende sket ved lov nr. 132 af 29. april 1955 om straf for folke­drab.

Denne konvention kan siges at reflektere en folkeretlig sædvane, hvorefter en stat er forpligtet til at kriminalisere og retsforfølge personer, der begår folke­drab inden for statens territorium. Det fremgår således af artikel 6 i folke­drabskonventionen, at personer, der anklages for folke­drab, skal strafforfølges ved en kompetent domstol i den stat, på hvis område handlingen er foretaget, eller ved en international straffedomstol, der måtte have straffemyndighed i sagen. Konventionens ordning er således ikke den, at deltagerstaterne skal have universel jurisdiktion i sager vedrørende folke­drab.

Udenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af dette spørgsmål oplyst, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at antage, at der skulle eksistere en folkeretlig sædvane, hvorefter stater er forpligtet til at kriminalisere og retsforfølge personer, der begår folke­drab i andre tilfælde, dvs. uanset hvor forbrydelsen er begået, og hvor gerningsmanden befinder sig.

Der henvises i øvrigt til Udenrigsministeriets besvarelse af Folketingets Udenrigsudvalgs spørgsmål nr. 9 (L 20 – bilag 12). Det fremgår heraf, at straffebestemmelserne i lov nr. 132 af 29. april 1955 om straf for folke­drab ikke efter deres gerningsindhold er territorielt begrænset til dansk område. Dansk ret indeholder således materielle straffebestemmelser vedrørende folke­drabsforbrydelser, også når disse er begået i udlandet.

Regeringen lægger stor vægt på, at man fra dansk side gennemfører folkeretlige konventioner på en sådan måde, at der ikke kan herske tvivl om Danmarks vilje til at opfylde internationale forpligtelser. En eventuel justering af reglerne om dansk straffemyndighed med hensyn til grove internationale forbrydelser er imidlertid ikke en forudsætning for dansk ratifikation af